

CTU

UCEEB

SYNERGYS

**SYSTEMY PRO
ENERGETICKOU SYNERGIÍ**

**Tomáš Matuška
ČVUT v Praze, UCEEB**

PROJEKT

- Operační program Spravedlivá transformace
- realizace: **2023 – 2027 (2028)**
- rozpočet: **1 208 mil. Kč** (1 000 mil. Kč investice)

- **cíle**
- přispět k řešení problémů a výzev spojených s transformací kraje v energetice
- přispět ke snížení energetické náročnosti a k nahrazení fosilních zdrojů pro vytápění v systému CZT
- rozvíjet podmínky pro vývoj a aplikaci čistých zdrojů energie a ukládání do horninového prostředí
- realizovat soubor pilotních technologií OZE
- rozvinout evropsky významnou testovací infrastrukturu pro využívání geoenergií a integraci OZE
- vytvořit nové odvětví geoenergií absorbující odborníky z důlního a energetického sektoru

PARTNEŘI

- Přírodovědecká fakulta UK (nositel)
- Česká geologická služba
- Univerzitní centrum energeticky efektivních budov (UCEEB), ČVUT v Praze
- Geofyzikální ústav AV ČR
- Univerzita J.E. Purkyně
- Město Litoměřice

- **partneři mimo projekt**
- provozovatel CZT (Energie Holding CZ / ENETIQA)
- mezinárodní partneři – výzkumné orgnizace: GFZ Potsdam, TU Darmstadt, ETH Zurich, EOST Strasbourg, TU Delft, Fraunhofer institute IEG

KONCEPT

- energetický systém založený pouze na OZE
- unikátní **geotermální zdroj tepla**
- využití **sezónní akumulace tepla** v podzemí (vrtná pole, BTES)

- komplexní synergické propojení technologií
  - pilotní instalace technologií v rámci ČR
  - inovativní systémy, poloprovozy

- vybudování výzkumné infrastruktury
  - potenciál pro další technologický výzkum a vývoj
  - vazba na mezinárodní výzkumné projekty

CTU

UCEEB

UMÍSTĚNÍ

- Litoměřice, bývalá kasárna Jiřího z Poděbrad (Dukelských hrdinů)
- Na Vinici 2318
- vedle Výstaviště (Zahrada Čech)
- stávající budova centra
RINGEN – Research
INfrastructure for Geothermal
ENergy

CTU

UCEEB

SYSTEM 1 ZELENÁ BUDOVA

SYSTÉM 1 – ZELENÁ BUDOVA

- stávající budova RINGEN
- **energeticky plusová budova**, s realistickým pokrytím více než 90 % z OZE
- **vytápění, chlazení, TV, elektrická energie**
- tepelné čerpadlo země-voda 2x 25 kW
- BTES1: 12 vrtů (100 m), teploty 5 – 15 °C
- fotovoltaický systém 300 m² (60 kW_p), V/Z30
- bateriové úložiště 50 kWh
- vodíkový palivový článek 7.5 kW_{el} / 7.5 kW_{th} (zimní záloha)
- akumulace vodíku cca 400 kg

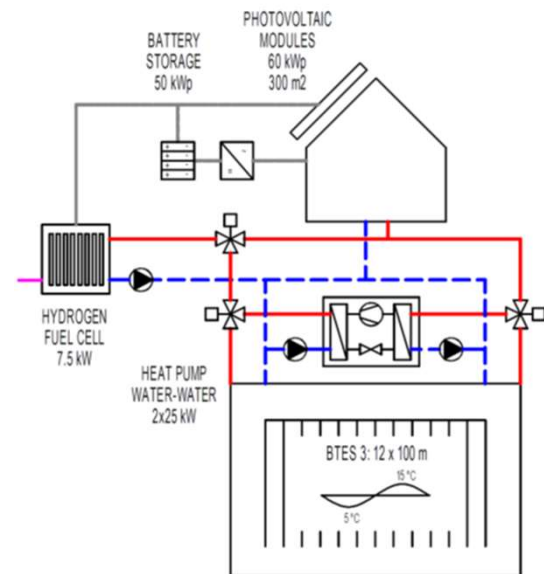
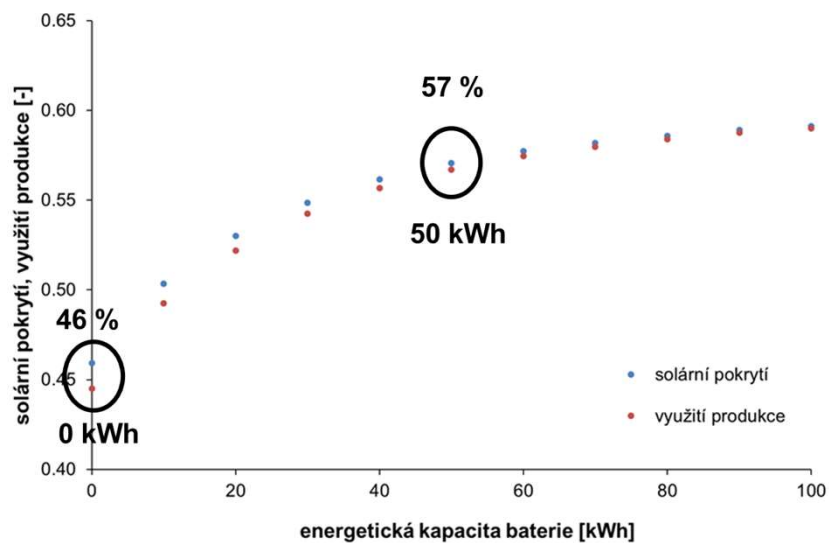

CTU
UCEEB

SYSTÉM 1 – ZELENÁ BUDOVA

- bilance
- tepelné čerpadlo 23 MWh/rok
- spotřebiče budova 23 MWh/rok
- produkce FV 46 MWh/rok

export 20 MWh/rok

import 20 MWh/rok (palivový článek)

CTU
UCEEB

SYSTÉM 1 ZELENÁ BUDOVA

CTU

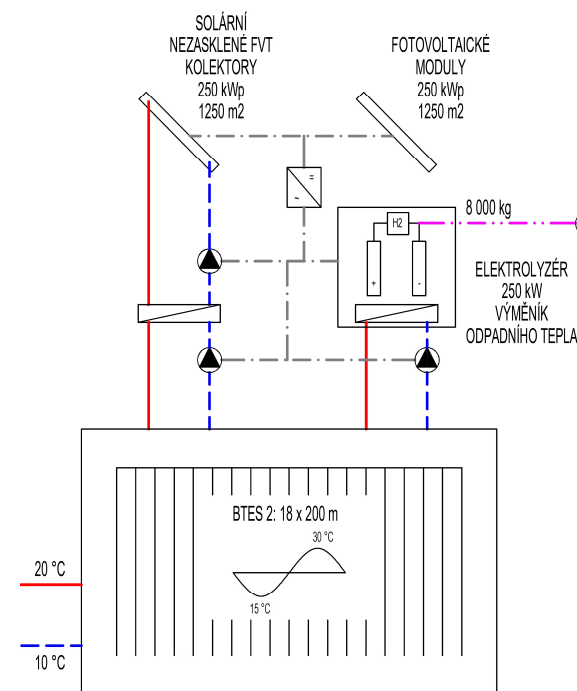
UCEEB

SYSTEM 2 ZELENÝ VODÍK

SYSTÉM 2 – ZELENÝ VODÍK

- vodíkový systém s elektrolyzérem 250 kW
- solární systém: 250 kW_p (FV) + 250 kW_p (FVT)
- produkce 6-8 t vodíku ročně
- sezónní akumulace 400 kg pro budovu RINGEN
- akumulace odpadního tepla z elektrolýzy
- akumulace solárního tepla z FVT kolektorů
- sezónní akumulace v BTES2: 18 vrtů, teploty 15 – 30 °C
- přečerpání do nízkoteplotní sítě areálu tepelným čerpadlem, zpětné využití v zimním období pro CZT

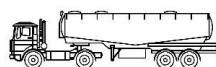
CTU

UCEEB

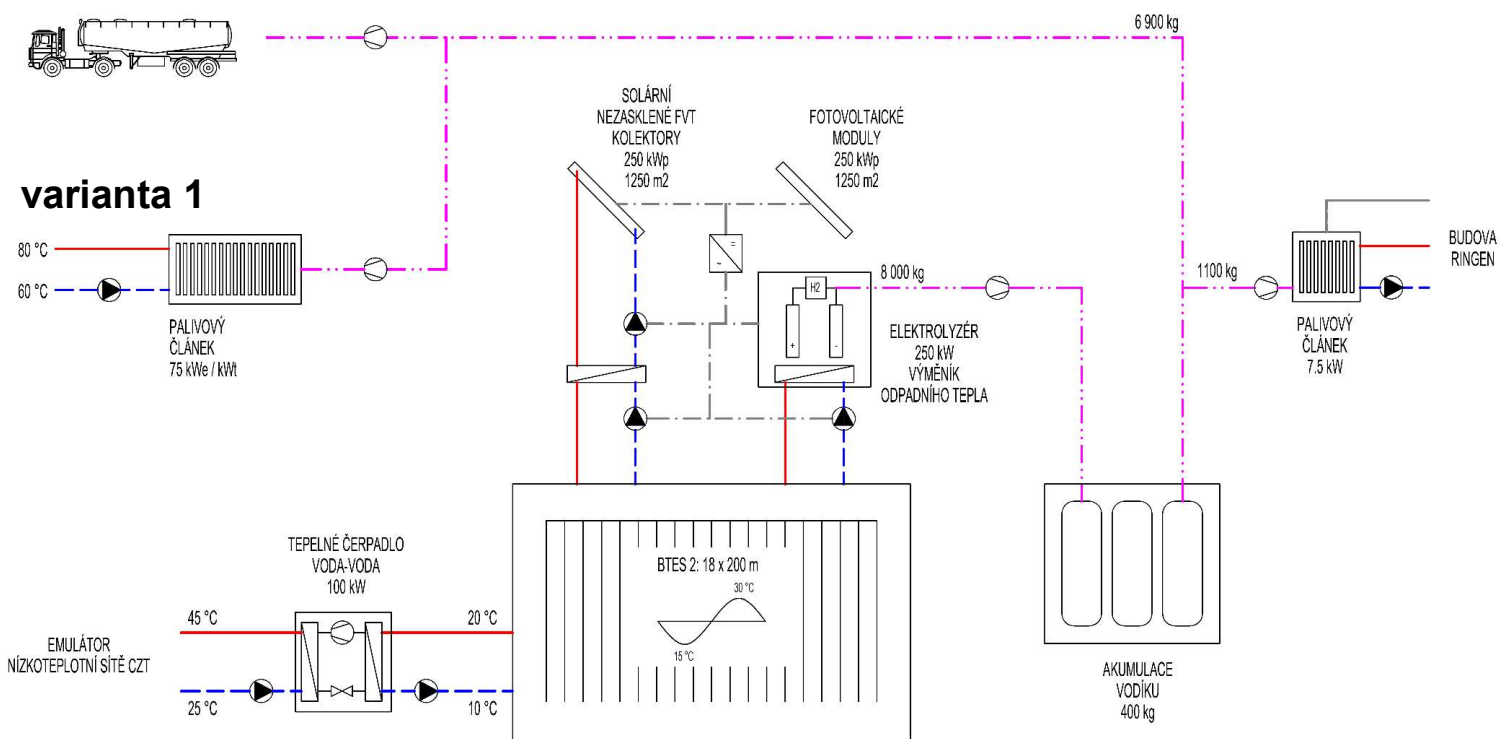
SYSTÉM 2 – ZELENÝ VODÍK

varianta 2

VODÍK PRO DOPRAVU

varianta 1

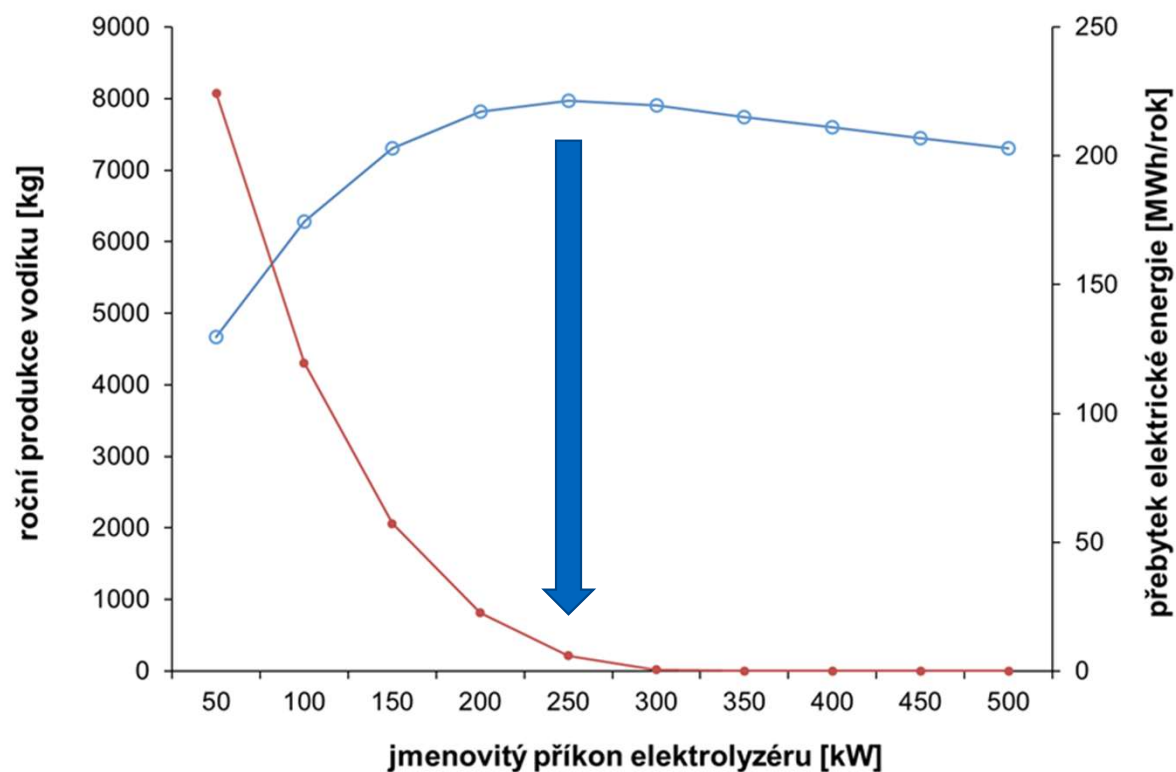

CTU

UCEEB

SYSTÉM 2

DIMENZOVÁNÍ ELEKTROLYZÉRU

změna energetické
náročnosti elektrolyzéro
se zatížením

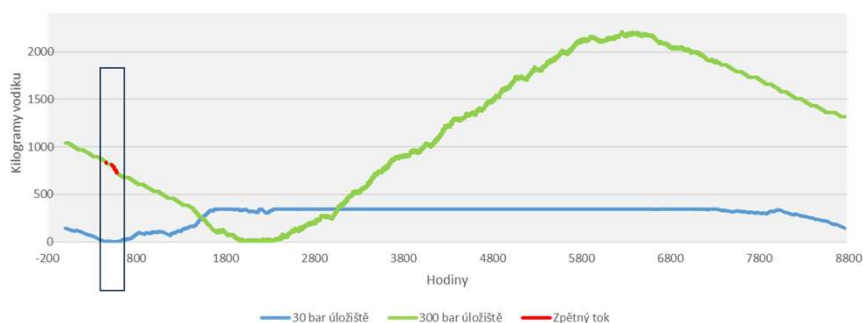
účinnost: 66 - 73 %

CTU

UCEEB

SYSTÉM 2 – ČERPAČÍ STANICE VARIANTA 2 (CDV)

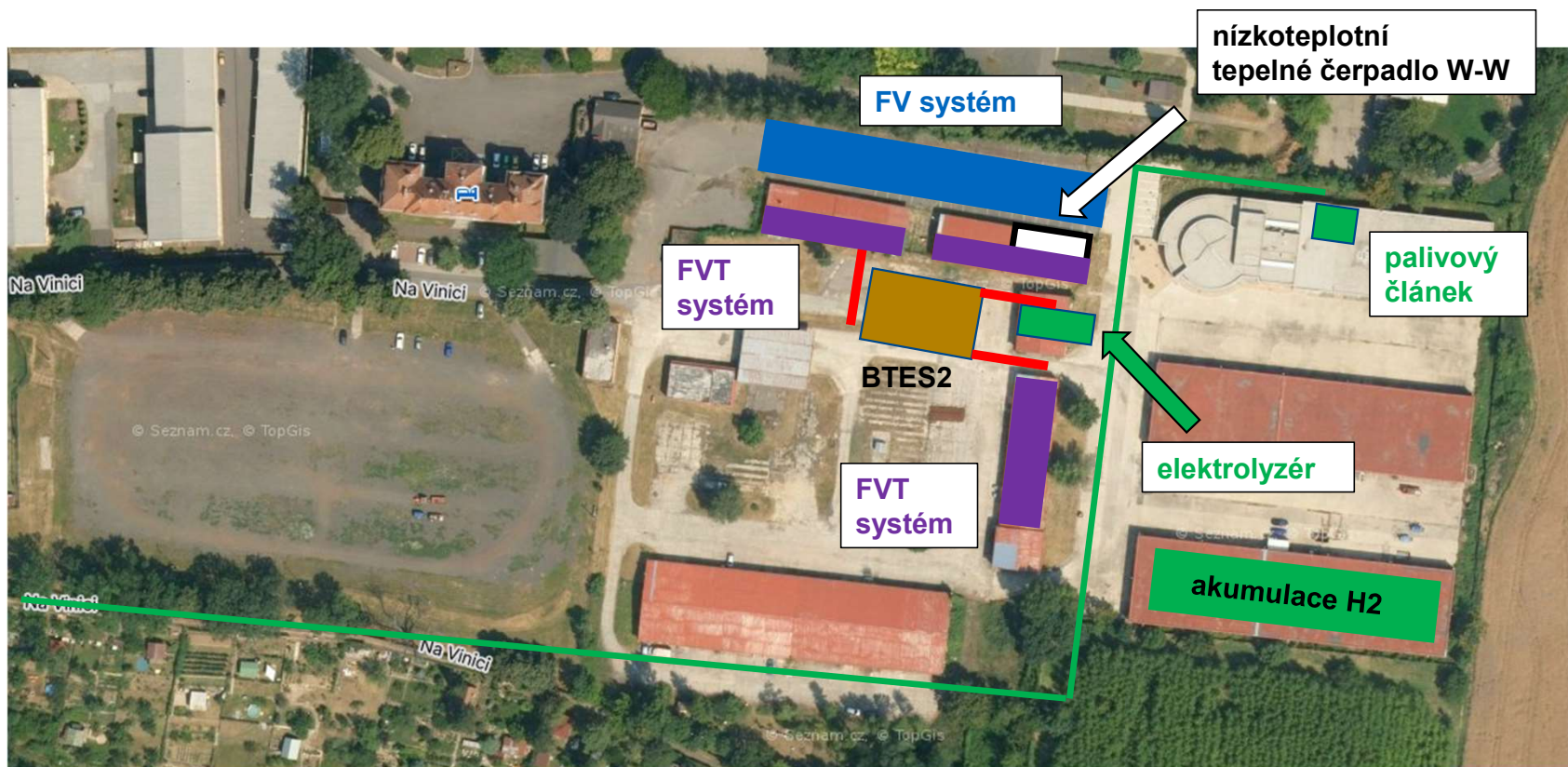
- využití vodíku pro **městský autobus** cca 6 t/rok
- sezónní akumulace vodíku
- nízkotlaká 30 bar, 350-400 kg, 3xDN400 v potrubí cca 500 m
- vysokotlaká akumulace 270 bar, 2845 kg, 8 kontejnerů
- vysokotlaká akumulace 500 bar, 162 kg

- **nízkotlaká akumulace 3xDN400**
- nízké provozní náklady
- uložení v zemi
- snížení investice

CTU
UCEEB

SYSTEM 2 VODÍKOVÝ SYSTÉM

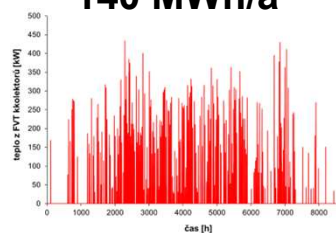

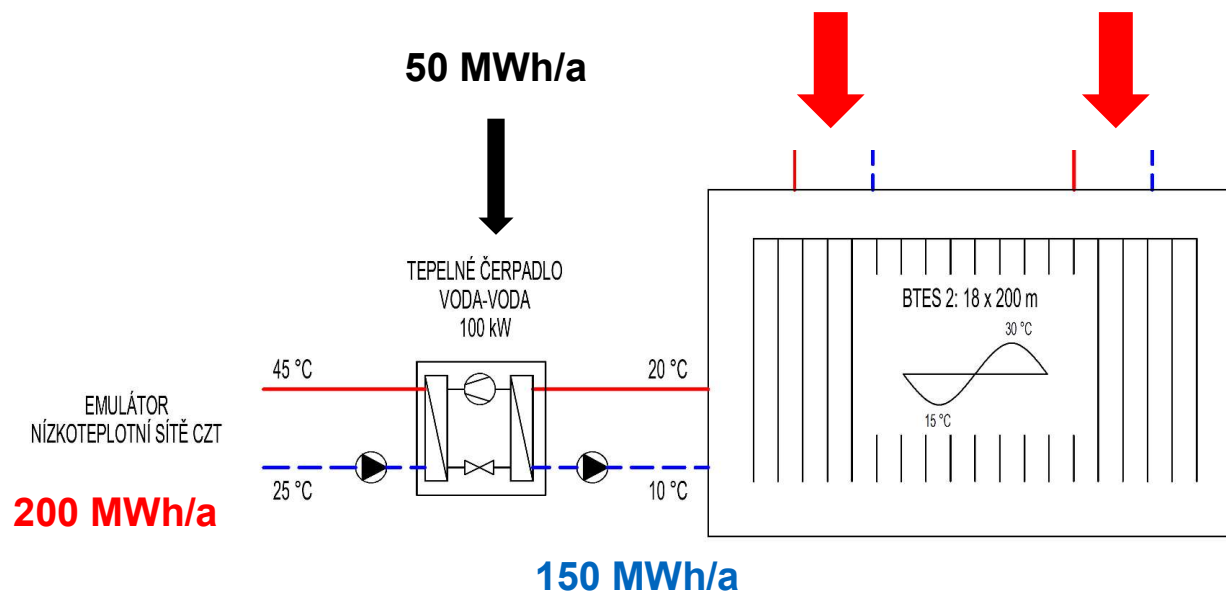
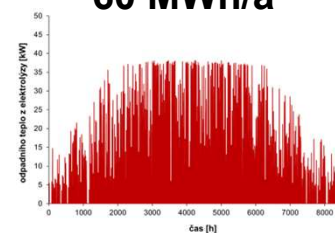
CTU
UCEEB

SYSTÉM 2 – BILANCE AKUMULACE

PVT
140 MWh/a

EL
60 MWh/a

CTU

UCEEB

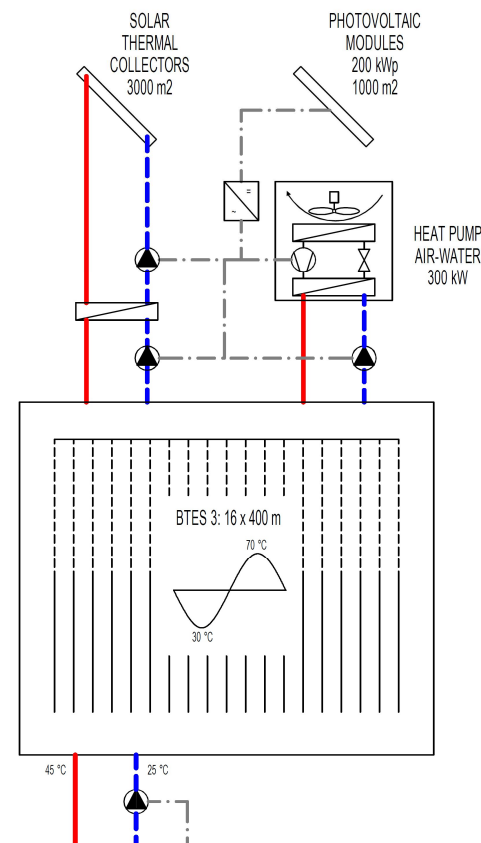
SYSTEM 3 ZELENÉ TEPLLO Z OKOLÍ

CTU
UCEEB

SYSTÉM 3 – ZELENÉ TEPLLO

- **zelené teplo ze solárních zdrojů a energie okolí**
- velkoplošný solární fototermický systém 3000 m²
- FV systému 200 kW_p (1000 m²)
- tepelné čerpadlo vzduch-voda 3x100 kW provozované pouze na elektřinu z FV
- sezónní akumulace v BTES3: 16 vrtů (400-500 m), teploty 30 – 70 °C
- přímé využití tepla v emulátoru nízkoteplotní sítě v areálu
- porovnání systémů

CTU
UCEEB

SYSTEM 3 – FOTOTERMIKA X FV-TČ

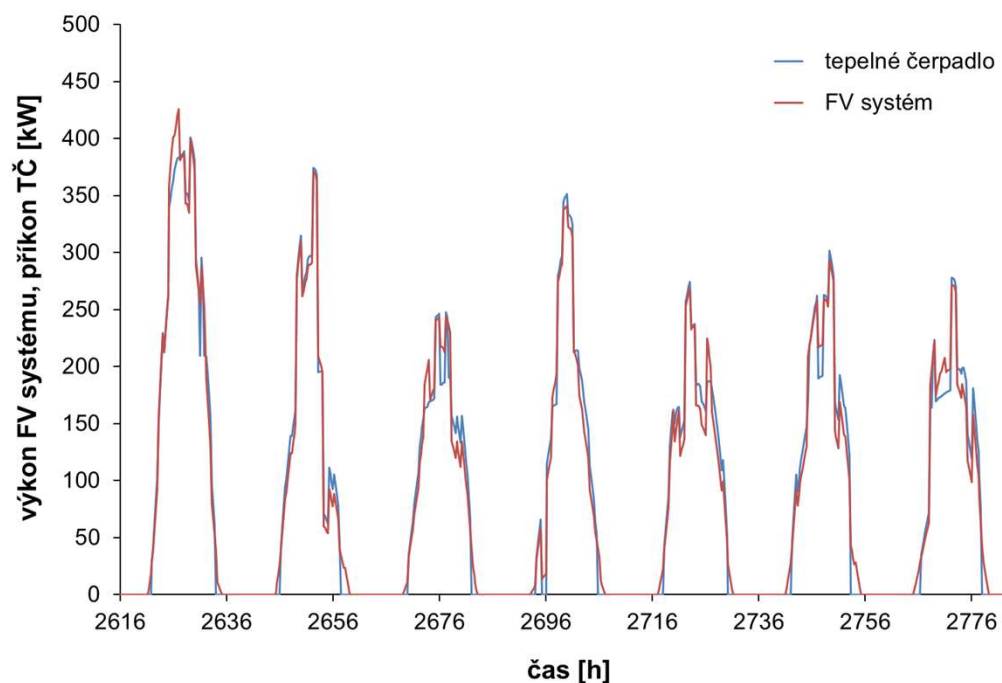
- solární fototermika
- provozní typicky 40 to 50 %
- kombinace FV a TČ
- provozní typicky 16 %
- provozní COP = 3,0
- celková účinnost 48 %

SYSTÉM 3 – REGULACE FV-TČ

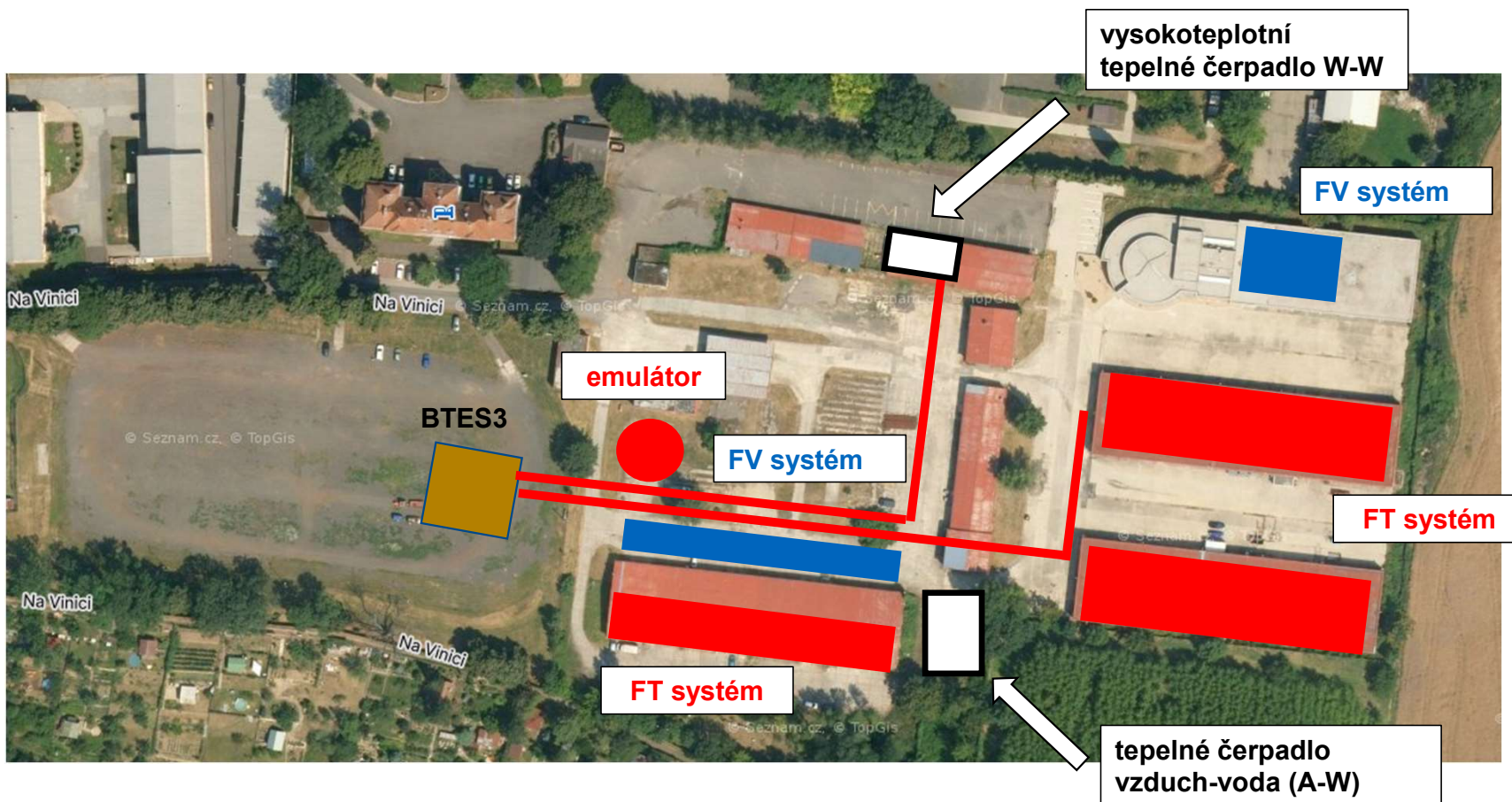
- řízení příkonu tepelného čerpadla podle výkonu FV
- využití pouze FV elektřiny bez importu ze sítě
- transformace energie okolního prostředí na využitelnou energii pro akumulaci (60 °C)
- porovnatelné s fototermikou (přímou přeměnou slunečního záření na teplo)

CTU
UCEEB

SYSTEM 3 SOLÁRNÍ TEPLLO

CTU

UCEEB

SYSTEM 4 ZELENÉ TEPLLO Z HLUBIN

CTU

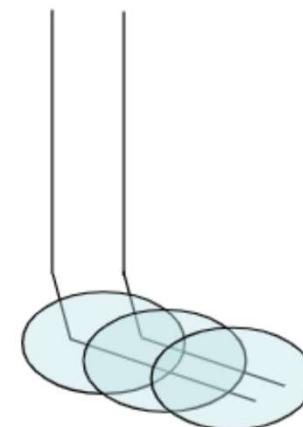
UCEEB

SYSTÉM 4 – GEOTERMÁLNÍ ZDROJ

- **EGS (enhanced geothermal system)**
- předpokládaná hloubka 3 - 3.5 km, 80 – 95 °C
- výměník tepla v rozpukané hornině pro zvětšení teplosměnné plochy
- stimulace hornin: hydraulicky, tepelně, chemicky, mechanicky

- tepelný výkon řádově 2 – 9 MW (min. 18 GWh/rok)
- čerpací práce řádově 5 – 15 %, podle finálního provedení výměníku, propustnosti hornin

6) Drill GT2
parallel
to GT1

GT1 GT2

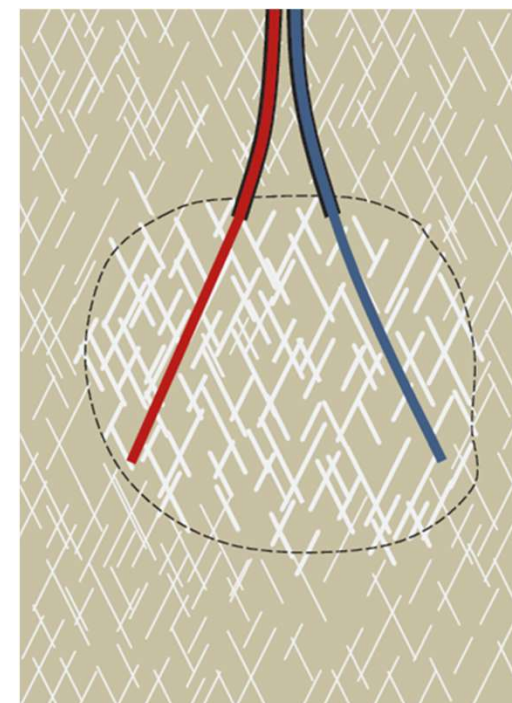
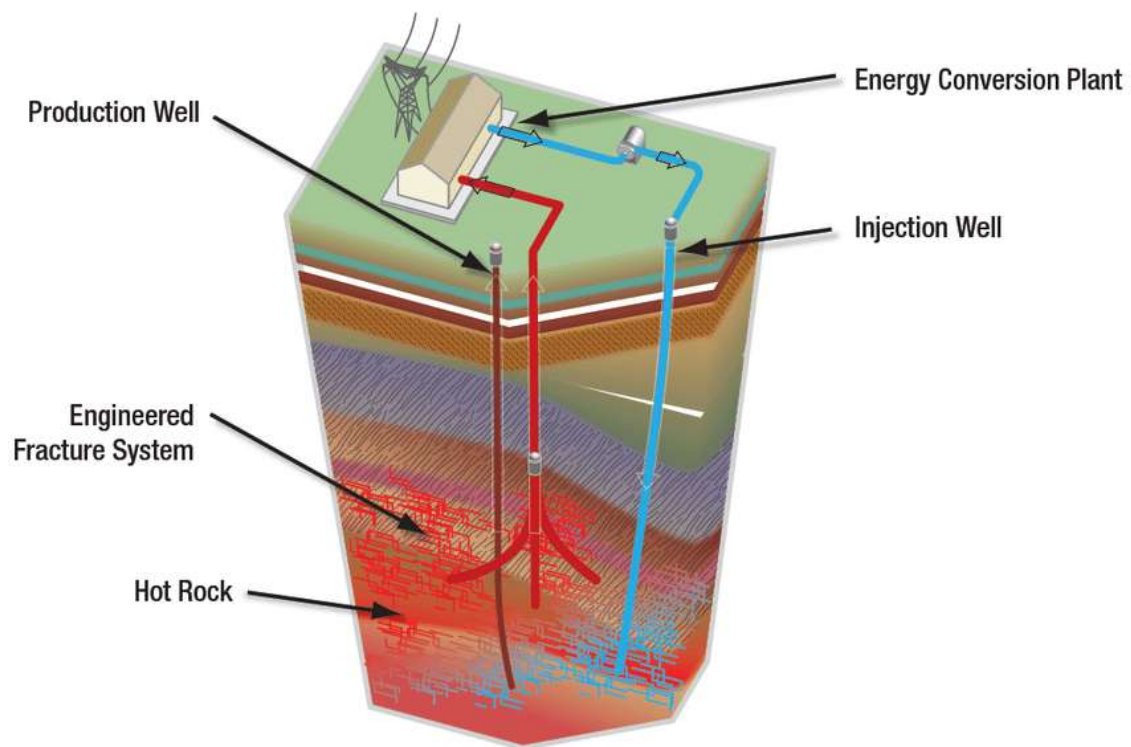

Slotted liner, potential
stimulation of GT2

CTU
UCEEB

SYSTÉM 4 – GEOTERMÁLNÍ ZDROJ

CTU

UCEEB

PODPŮRNÉ SYSTÉMY

CTU

UCEEB

EMULÁTOR NÍZKOTEPLNÍ SÍTĚ PŘEDÁVACÍ BOD PRO MOŽNÉ VYUŽITÍ

sít' CZT

zima

100-120 / 75 °C

20-27 MW

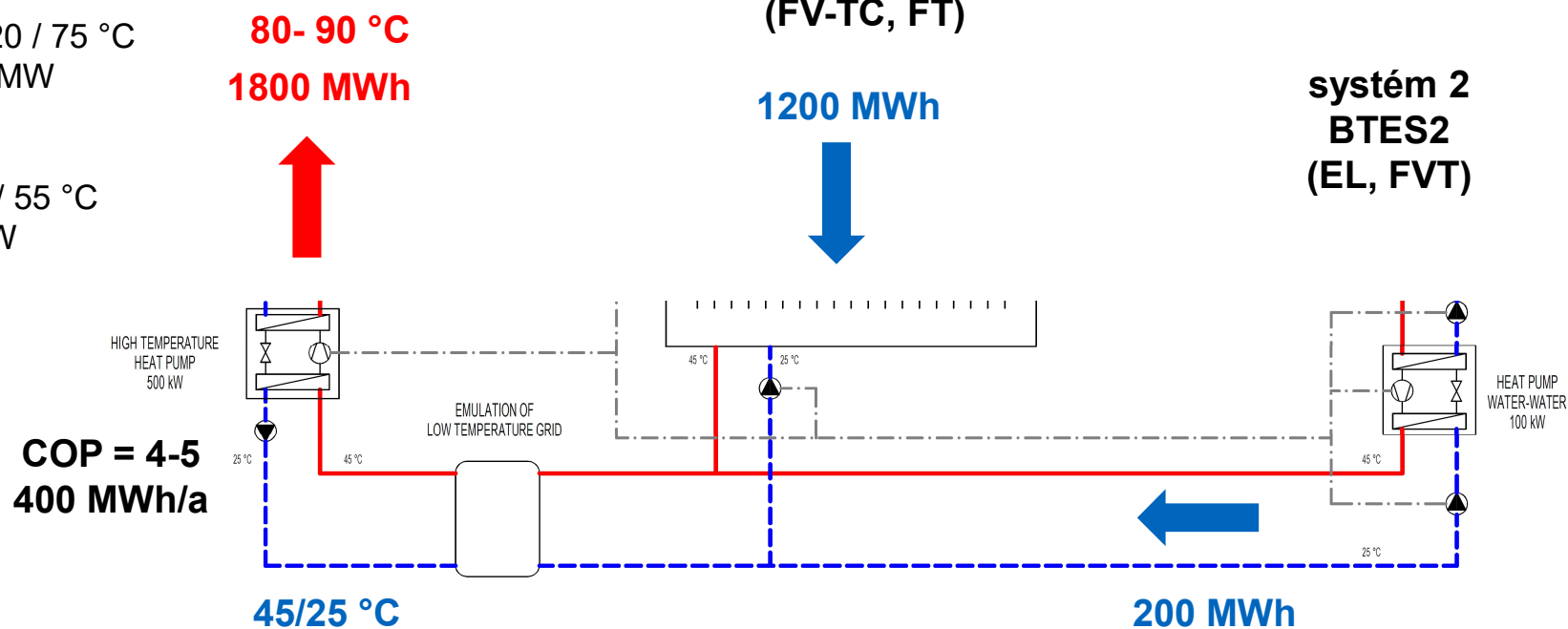
léto

80-85 / 55 °C

2-4 MW

system 3
BTES3
(FV-TČ, FT)

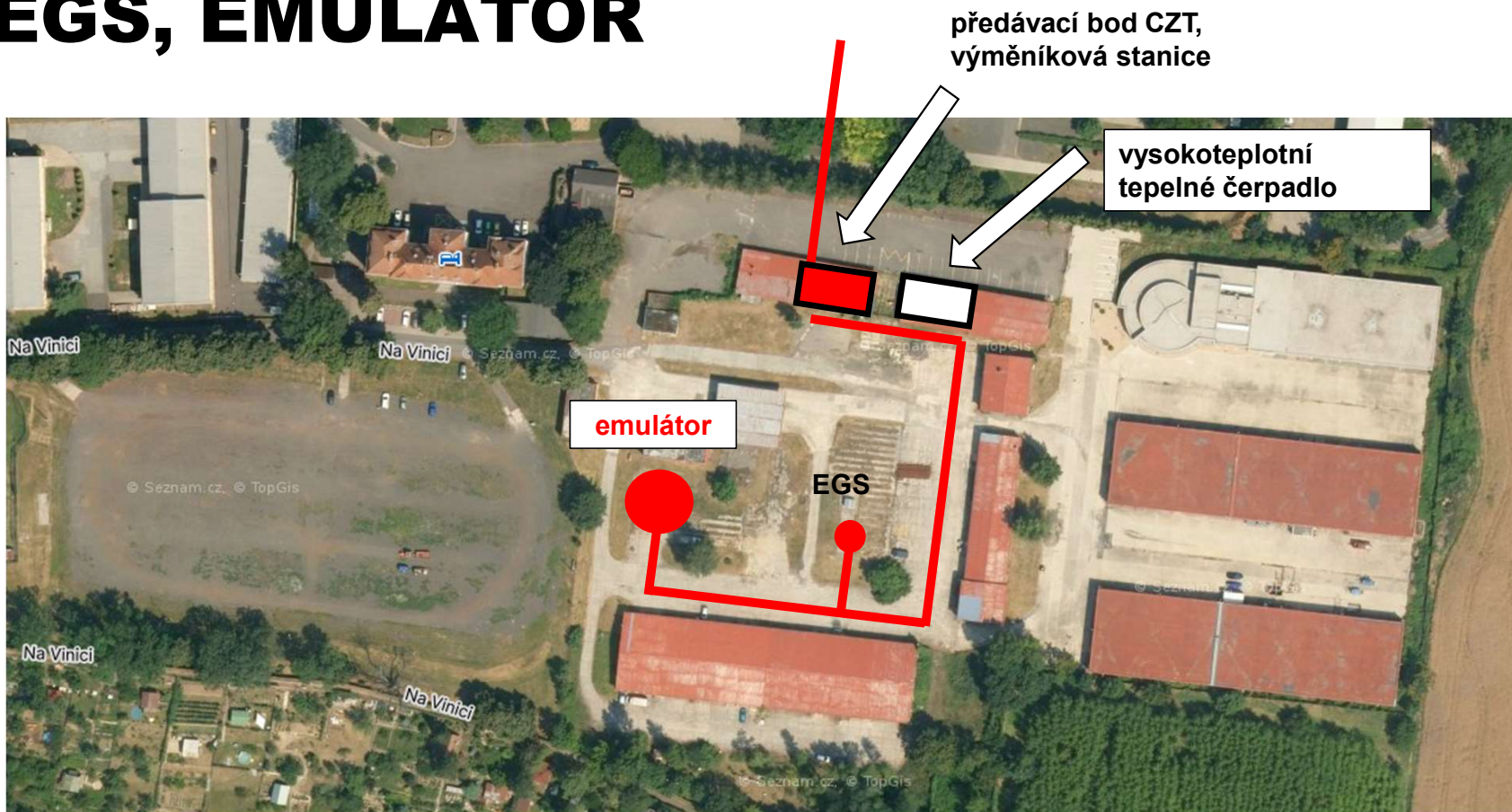
system 2
BTES2
(EL, FVT)

CTU
UCEEB

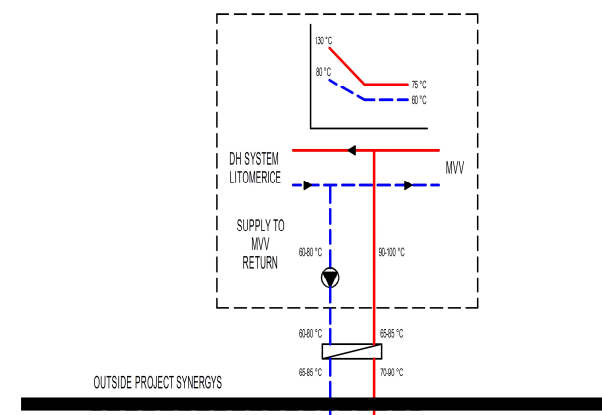
SYSTÉM 4 EGS, EMULÁTOR

PŘEDÁVACÍ BOD

- **předávací bod** – výměníková stanice na hranici areálu
- napojení výstupu z EGS (systém 4)
- **vysokoteplotní tepelné čerpadlo** 500 kW pro přečerpání uloženého tepla v zimním období (systém 2 a systém 3)
- **palivový článek (SOFC)** 75 kW_{el} / 75 kW_{th} pro dodávku tepla a elektřiny pro systémy SYNERGYS

> 18 000 MWh

EGS 2 MW+

1800 MWh

emulátor
(BTES2,3)

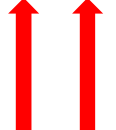
system 4 (geotermální zelené teplo)

>18 GWh

2 GWh

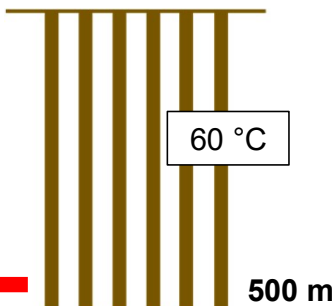

system 3 (zelené teplo)

3000 m² FT 200 kW FV

TČ
300 kW

TČ
500 kW

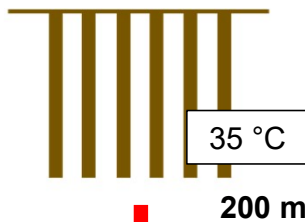

system 2 (zelený vodík)

250 kW FVT 250 kW FV

EL
250 kW

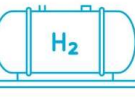

TČ
100 kW

system 1 (zelená budova)

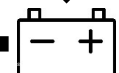
PČ 8 kW FV 60 kW

400 kg

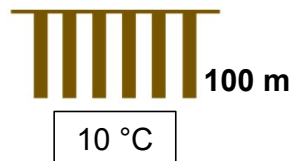
PČ
70 kW

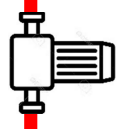
50 kWh

TČ
50 kW

EGS
3.5 km

CTU

UCEEB

SYNERGYS (2023 - 2027)

tomas.matuska@cvut.cz